

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı: 88244947-010.06- 4366
Konu: Egzoz Gazı Emisyonu
Ölçümleri Genelgesi

04/09/2014

GENELGE
(2014 / 09)

Bilindiği üzere, hava kirliliğinin başlıca sebeplerinden birisi olan motorlu taşıt kaynaklı egzoz gazı emisyonları, özellikle trafiğin yoğun olarak yaşandığı kent merkezlerinde önemli bir çevresel problem oluşturmakta olup, bu emisyonlarının azaltılmasında egzoz gazı emisyon ölçümleri ve denetimleri büyük önem taşımaktadır.

Bu çerçevede, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, "Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği" hazırlanmış ve 30.11.2013 tarih ve 28837 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik egzoz gazı emisyon ölçümü ve denetlenmesine yönelik usul ve esasları düzenlemekte olup, trafikte seyreden motorlu taşıtların hava kirliliğine olabilecek olumsuz etkilerinin azaltılması için söz konusu Yönetmelik ile getirilen düzenlemelere uyulması gerekmektedir. Ayrıca, Yönetmeliğin uygulanmasında Ülkemiz genelinde birliktelik sağlamak amacıyla aşağıda belirtilen hususlara da riayet edilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede;

1) İl müdürleri ile egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonu yetkilileri arasında imzalanacak protokolde, Ek-1' de yer alan protokol örneği dikkate alınacaktır.

2) Protokol imzalandıktan sonra, il müdürlüklerince Ek-2'de yer alan formata uygun "Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi" düzenlenecektir.

3) Yönetmeliğin 11 inci maddesi onbirinci fıkrası gereğince yetkilendirilmiş egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarına ait bilgiler, il müdürlüklerince Ek-3 te yer alan "Yetkili Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonu Takip Çizelgesi" doldurularak, her yıl Aralık ayının son haftasında Bakanlığımızın motorlutasit@csb.gov.tr elektronik posta adresine gönderilecektir.

4) İl müdürlüklerince verilen yetki belgesi veya protokoller ile pul, ruhsat imhası veya kaybolan pullara ilişkin tüm bilgiler zaman ve kaynak israfının önlenmesi açısından, Bakanlığımıza yazılı olarak bildirilmeyecek, il müdürlüklerinin arşivinde bulundurulacaktır.

5) Yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonları, örneği Ek-4'te yer alan tabelayı istasyon dışında motorlu taşıt sahiplerinin görebileceği bir yere koymakla/asmakla yükümlüdür. İstasyonlar, bu tabelada belirtilen "Yetkili Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonu" ibaresinin dışında, pul satılır, pul verilir gibi ifadeler içeren herhangi bir tabela, ilan, reklam veya afiş koyamaz/asamaz.

6) Yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonları, Ek-5'te yer alan "Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İzleme Çizelgesi"ni doldurarak, aylık olarak il müdürlüklerine teslim etmek zorundadır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

7) İl müdürlüklerince, yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonu görevlilerine egzoz gazı emisyon ölçüm pulları, motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatları ve egzoz gazı emisyon ölçüm izleme çizelgesi tutanakla teslim edilecektir. Egzoz gazı emisyon ölçüm pulları bir kerede en az 100 adet ve katları halinde, motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatları 50 adet ve katları halinde verilecektir.

8) Egzoz gazı emisyon ölçüm pulu, motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatı ve egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi bedeli, her yılın Aralık ayında Bakanlıkça belirlenecek ve Döner Sermaye Birim Fiyat Listesi ile ilan edilecektir. Her yıl yapılan protokoller ile pul, ruhsat ve yetki belgesi işlemlerinde bu listedeki bedeller dikkate alınacaktır.

9) Egzoz gazı emisyon ölçüm pulları ve motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatları, il müdürlüklerine posta veya kargo ile gönderilmeyecektir. İl müdürlükleri, egzoz gazı emisyon ölçüm pulları ve motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatlarını, görevlendirdikleri personelin bilgilerini ve talep ettikleri miktarı belirten ıslak imzalı resmi yazı ile Bakanlığımızdan elden teslim alacaklardır.

10) Yetkili Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonları, egzoz gazı emisyon ölçüm pulu ve motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatı bedellerini, peşin olarak Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesap numarasına yatırdıktan sonra, banka dekontunun bir örneği ile il müdürlüklerine başvurarak pul ve ruhsatlarını temin edeceklerdir. İl Müdürlükleri pul ve ruhsat bedellerine ait dekonta istinaden fatura düzenleyerek yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonuna gönderecektir.

11) Yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarına, "Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği" ile getirilen ve süre verilen yükümlülüklerine yönelik il müdürlüklerince bilgilendirme yapılacaktır.

12) Elektrikli, hibrit elektrikli, hidrojen yakıtlı, hava alanlarında bulunan özel kullanıma haiz plakasız araçlar ile trafiğe çıkmayan plakasız araçlar egzoz gazı emisyon ölçüm pulu ve motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatından muaftır.

13) Egzoz gazı emisyonu ölçümünde kullanılan cihazların, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 19 Temmuz 2013 tarih ve 28712 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Egzoz Gazı Emisyon Ölçme Cihazları Muayene Yönetmeliği" nde belirtilen şartları taşımak zorundadır.

14) 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 12 nci maddesinin birinci fıkrası ve bu Kanunu'na istinaden çıkarılan Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği'nin 16 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrasına istinaden trafikte seyreden motorlu kara taşıtlarının egzoz gazı emisyon ölçüm pulu olup olmadığının denetlenmesi için trafik zabıtalara bu genelge ile yetki devri yapılması Bakanlığımızca uygun görülmüştür. Yetki devri kapsamında trafikte seyreden motorlu kara taşıtlarının;

a) Ölçüm cihazları ile egzoz gazı emisyon ölçümünün il müdürlüklerince trafik zabıtalara ile müşterek yapılması, Yönetmelikte belirtilen sınır değerlere aykırı emisyonuna sebep olduğunun tespiti halinde, taşıt sahibine Çevre Kanunu'nun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre idari para cezasının denetimin yapıldığı il müdürlüğünce uygulanması,

b) Egzoz gazı emisyon ölçüm pulu olup olmadığının trafik zabıtası tarafından denetlenmesi ve egzoz gazı emisyon ölçüm pulunun ibraz edilememesi halinde, taşıt sahibine Çevre Kanunu'nun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre idari para cezasının trafik zabıtasınca uygulanması,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

c) Trafik zabıtalınca yapılan denetim ve idari yaptırım sonuçlarının 3 aylık periyotlarla Ek-6'da yer alan "Egzoz Gazı Emisyon Ölçümlerine İlişkin Denetim-Ceza Çizelgesi" nin ilgili bölümleri doldurarak il müdürlüklerine bildirilmesi,

ç) İl genelinde yapılan tüm denetim ve idari yaptırım sonuçlarının il müdürlüklerince 3 aylık periyotlarla Ek-6'da yer alan "Egzoz Gazı Emisyon Ölçümlerine İlişkin Denetim -Ceza Çizelgesi" nin doldurarak 3 aylık dönemden sonra gelen ayın 15' ine kadar Bakanlığımızın cevredenetimi@csb.gov.tr elektronik posta adresine gönderilmesi ve il müdürlüklerince, Yönetmelikte belirtilen esaslar ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda belirtilen cezalar konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi, gerekmektedir.

Bu Genelge ile 2012/23 sayılı 2013 Yılı Egzoz Gazı Emisyon Ölçümleri Genelgesi yürürlükten kaldırılmış olup, Genelgenin illerimizde titizlikle uygulanması ve egzoz gazı emisyon ölçüm ve denetim işlemlerinin aksatılmadan yürütülmesi amacıyla yukarıda belirtilen konulara dikkat edilmesi ve bu Genelgenin ilgililere duyurulması hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EKLER:

- 1- Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonu Yetkilendirme Protokolü Örneği
- 2- Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Örneği
- 3- Yetkili Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonu Takip Çizelgesi
- 4- Tabela Şablonu
- 5- Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İzleme Çizelgesi
- 6- Egzoz Gazı Emisyon Ölçümlerine İlişkin Denetim-Ceza Çizelgesi

DAĞITIM:

- İçişleri Bakanlığına (Emniyet Genel Müdürlüğü)
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına (Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü)
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına
- Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğüne
- Hukuk Müşavirliğine
- Strateji Geliştirme Başkanlığına
- 81 İl Valiliğine (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)
- Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne

EK-I EGZOZ GAZI EMİSYON ÖLÇÜM İSTASYONU YETKİLENDİRME PROTOKOLÜ ÖRNEĞİ

PROTOKOLÜN KONUSU

Madde 1:

Bu protokol, 30/11/2013 tarih ve 28837 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği” hükümleri gereğince egzoz gazı emisyon ölçümü yapacak istasyonların uyması gereken hususları içermektedir.

PROTOKOLÜN KAÇINCI KEZ YAPILDIĞI:

TARAFLAR

Madde 2:

Bir tarafta ..... Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile diğer tarafta.....
.....adresinde faaliyet gösteren ..... (firma adı yazılacak) arasında aşağıdaki şartlarla iş bu Protokol imzalanmıştır.

Bu protokolde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı “Bakanlık”, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü “İl Müdürlüğü”, Yetkili Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonu “İstasyon” ve “Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği” “Yönetmelik” olarak anılacaktır.

ÖLÇÜM YAPACAK İSTASYONLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Madde 3:

- a) İstasyon işletenleri, Yönetmeliğin 15 inci Maddesindeki hükümlere uymak zorundadır. Uyulmadığının tespiti halinde aynı Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır.
- b) İstasyon işleteni tarafından egzoz gazı emisyon ölçümü yapıldıktan sonra sonuçların Yönetmeliğin EK-1 Tablo-1’de belirtilen sınır değerlere uygun olması halinde, motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatında pul için ayrılan yere egzoz gazı emisyon ölçüm pulu yapıştırılıp, şirket kaşesiyle onayladıktan sonra, egzoz gazı emisyon ölçüm cihazı çıktısı ile birlikte taşıt sahibine verilir. Yeni ruhsatlar; hiç ruhsatı olmayan, eski ruhsatı dolup yeni ruhsat verilmesi gerekenler ile ruhsat üzerindeki araç bilgilerinde değişiklik olanlar için düzenlenecektir. Motorlu Taşıt Egzoz Emisyon Ruhsatı bedeli ... yılı için KDV Dahil ... TL (... Türk Lirası) olarak belirlenmiştir. İl Müdürlüğünden KDV Dahil ... TL (... Türk Lirası) bedel karşılığı alınan ruhsat taşıt sahibine yine ... TL (... Türk Lirası) KDV Dahil karşılığında verilecektir.
- c) Motorlu Taşıt Egzoz Gazı Emisyon Ruhsatı, Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Pulu ve Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İzleme Çizelgesi İl Müdürlüklerinden temin edilecektir.
- ç) Benzin, Dizel, Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) ve Doğal Gaz’a (NG) göre tasarlanmış motorlu taşıtların egzoz gazı emisyon ölçümlerinde Yönetmeliğin 8 inci Maddesinde belirtilen egzoz gazı emisyon ölçüm esasları ve EK-1’inde belirtilen sınır değerler uygulanacaktır. Birden fazla yakıt tipi kullanan araçlarda (örn: Benzin/LPG) her bir yakıt

tipi için ayrı ayrı ölçüm gerçekleştirilerek Yönetmeliğin EK-1'inde belirtilen sınır değerlerin her iki yakıt tipi için de sağlandığı egzoz gazı emisyon ölçüm çıktısı ile belgelenecektir. Her iki yakıtta göre yapılan ölçüm için tek bir pul bedeli alınacaktır.

- d) Egzoz gazı emisyon ölçümü yapılmayan veya standartlara uymayan hiçbir araca Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Pulu verilmeyecek ve onaylanmayacaktır.
- e) Bakanlık ... yılı Döner Sermaye Birim Fiyat Listesine göre Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Pulu Bedelini, ... yılı için KDV dahil ... TL (..... Türk Lirası) olarak belirlemiştir.
- f) Egzoz gazı emisyon ölçümlerinde, Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Pulu bedeli olan KDV dahil ... TL (... Türk Lirası) bedelin ... TL' si (... Türk Lirası) pul bedeli ve işletme gideri olup, Bakanlığın Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesap numarasına yatırılacak, ... TL' si (... Türk Lirası) ise Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi ile yetki verilen ölçüm istasyonlarına gerçekleştirdikleri hizmetin karşılığı olarak bırakılacaktır.
- g) İstasyonlar pul bedellerini, (... TL x satın alınan pul sayısı = toplam pul bedeli), peşin olarak Bakanlığın Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesap numarasına yatırdıktan sonra, banka dekontunun bir örneği ile İl Müdürlüklerine başvurarak egzoz gazı emisyon ölçüm pullarını temin edebileceklerdir.
- ğ) Egzoz gazı emisyon ölçüm yetkisi devam eden istasyonların, ... yılında almış oldukları ancak 1/1/.... tarihine kadar kullanamadıkları egzoz gazı emisyon ölçüm pul sayısının 1/1/..... tarihi itibarıyla tespit edilerek, ... yılı için belirlenen pul bedeli arasındaki farkın Bakanlık Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesap numarasına yatırılması gerekmektedir.
- h) "Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İzleme Çizelgesi" istasyon yetkilileri tarafından iki nüsha olarak doldurulacak ve bir adedi denetimlerde gösterilmek üzere ölçümün yapıldığı istasyonda kalacak diğeri ise İl Müdürlüğüne gönderilecektir.
- ı) Egzoz gazı emisyon ölçüm cihazlarının özellikleri ve muayeneleri Yönetmeliğin 13 üncü Maddesinde belirtilen hükümlere uygun olacaktır.
- i) Cihazların teknik özellikleri ile ilgili belgeler ve cihazların periyodik bakım ve muayenelerinin yaptırıldığına dair bilgiler istenildiğinde ibraz edilecektir.
- j) Egzoz gazı emisyon ölçümü için, yetkili her egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonunda en az iki ölçüm personeli çalıştırmak zorundadır. Egzoz gazı emisyon ölçümünde çalıştırılan personelin; en az meslek liselerinin teknik eğitim veren motor, makine, elektrik, elektronik, kimya veya fizik bölümlerinden veya yüksekokulların teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olması veya en az lise mezunu ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilen motor, makine, elektrik, elektronik, kimya veya fizik konularındaki teknik eğitimleri almış olması gerekir. Ayrıca, her iki personelin de egzoz gazı emisyon ölçümü konusunda eğitim aldıklarına dair belgeye sahip olması gerekir.

DENETİM YETKİSİ

Madde 4:

İstasyonların denetimleri İl Müdürlüklerince yapılacaktır.

PROTOKOLUN GEÇERLİLİK SÜRESİ VE BOZULMA ŞARTLARI

Madde 5:

Bu Protokol 31/12/... tarihine kadar geçerlidir. Yönetmelik ve bu Protokolde yer alan şartların yerine getirilmediği İl Müdürlüğü tarafından tespit edildiği takdirde, İl Müdürlüğü protokolü tek taraflı olarak feshetmeye ve Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesini iptal etmeye yetkilidir.

DİĞER HÜKÜMLER

Madde 6:

Anlaşmazlık halinde ..... mahkemeleri yetkilidir.

Madde 7:

İşbu protokol yedi maddeden ibaret olup, üç nüsha hazırlanarak imza altına alınmıştır.
(.../.../...)

.....
Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

.....
İstasyon Yetkilisi

T.C.

..... VALİLİĞİ

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Belge No:* .....

Tarih: .../.../...

EGZoz GAZI EMİSYON ÖLÇÜM YETKİ BELGESİ

.....adresinde
faaliyet gösteren .....’ ne
3 (üç) yıl geçerli olmak üzere egzoz gazı emisyon ölçümü yapma yetkisi verilmiştir.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürü
Mühür - İmza

* Belge No: “Yılı, İl Plaka Kodu, Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesinin baş harfleri ve 01’den başlamak üzere numara verilecek (Örneğin:2014.06.EGEÖYB.01) ve her yeni yılda belge numarası 01’den başlayacaktır.

EK-4 TABELA ŞABLONU

a) Yere sabit tabela örneği

Tabela ölçüleri istasyondaki alanın fiziksel imkanlarına bağlı olarak istasyon yetkilisinin isteğine bırakılmıştır.

b) Asılı tabela örneği

İstasyona uygun ölçülerde hazırlanacaktır

Tabela ölçüleri istasyondaki alanın fiziksel imkanlarına bağlı olarak istasyon yetkilisinin isteğine bırakılmıştır.

